

[Halvgaard]

Så efterlyser undervisningsministeren svar på, hvordan forholdet fremover ville være til kommuner og amt. Ja, der vil sådan set ikke være noget forhold. Disse skoler løsriver sig fuldkommen fra både amter og kommuner, og vi kan ikke indse, at de folk, der er ansat i kommissioner og råd, skulle være mere kompetente end forældrene ved den pågældende skole med hensyn til at styre skolen. Jeg giver ikke ret meget for al den snak om, at forældrene skal have større indflydelse, hvis ikke de samtidig kan få et større ansvar, og hermed mener jeg også det økonomiske ansvar, for hvis ikke man lægger det økonomiske ansvar ud til de enkelte skoler, har man ikke den samme interesse i at gennemføre de nødvendige besparelser, som er nødvendige på grund af hele vores situation.

Så var fru Lissa Mathiasen inde på, at det var en slags forårsrensning – som om den var tiltrængt. Ja, den er i allerhøjeste grad tiltrængt, for det er tiltrængt, at man også her i folketinget efterhånden prøver at gennemføre nytænkning. Det er simpelt hen nødvendigt i vores tid, og jeg mener, det er at undervurdere forældrekrederen ved en skole, når man ikke vil overgive ansvaret til denne forældrereds. Det er dog sådan i dag, at forældrene, der har skolesøgende børn, er i den alder, hvor de har modtaget en virkelig god uddannelse, da de gik i skole. Derfor mener jeg, de kan være akkurat lige så velkvalificerede til at administrere deres børns skole som tilfældigt valgte medlemmer af de kommissioner og nævn, som vi har for øjeblikket.

Så mener hr. Øllgaard, at magten vil komme til at ligge i undervisningsministeriet. Nej, magten vil komme til at ligge hos forældrene ved den enkelte skole, og naturligvis skal de stå til ansvar. Ligesom alle andre i samfundet skal stå til ansvar for deres handlinger, skal de selvfølgelig stå til ansvar over for ministeriet for, at børnene i skolen får den nødvendige og tilstrækkelige undervisning.

Jeg havde sådan set ikke forventet større tilslutning til forslaget, det må jeg da ærligt erkende, for jeg har også gennemlæst forhandlingerne fra 1975, og jeg er da helt klar over, at man herinde ikke vil prøve at sætte sig ind i lovforslaget, som det foreligger, sætte sig ind i den nytænkning, som det indebærer.

Så spurgte hr. Tinning mig, hvordan § 20 skulle udlægges, hvilke omstridte fag der kunne være tale om ud over seksuallære, religion osv. Dertil må jeg nok sige, at alle fag er for så vidt omstridte fag, de kan gøres til omstridte fag mere eller mindre, men der er jo visse fag, som ikke er obligatoriske fag, og hvor forældrene selv kan afgøre, om deres børn skal deltage i undervisningen i dem eller ej. Vi har selvfølgelig en række obligatoriske fag, som eleverne må følge, men derudover kan der være visse fag, som er frivillige.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Kun den korte bemærkning til hr. Halvgaard, at jeg håber, han opfattede, at jeg faktisk i høj grad værdsatte den provokation, der ligger i dette forsøg på virkelig at tænke nyt. Når både hr. Øllgaard og andre har nævnt, at der er problemer i forslaget, tror jeg, at det især skyldes § 14, som lyder:

»Ønsker skolenævnet at foretage byggearbejder, eller er skolen i økonomisk nød, kan nævnet efter ansøgning opnå tilskud og/eller lån fra undervisningsministeriet, der kan knytte betingelser til bevillingerne.«

Dér har vi vel egentlig problemet i en nøddeskal, for i dag er det jo sådan, at det behøver man ikke at spørge ministeriet om, for i dag er det en kommunal skole. Derfor synes jeg, hr. Øllgaard med rette kan sige det, han siger: at der er et element af centralisme i denne lov. Men for det tilfælde, at hr. Halvgaard skulle få lyst til at genfremsætte forslaget i kommende folketingssamlinger, vil jeg da gerne foreslå ham at lade sig inspirere af friskoleloven, for den har faktisk en nogenlunde hensigtsmæssig metode, hvorefter man løser det problem, som § 14 rejser. Man kunne i det hele taget forestille sig, hvis vi virkelig skulle tænke nyt og sende tankerne på flugt, at man sagde, at kommunerne kunne oprette deres skoler under friskoleloven, hvorved man kunne undvære folkeskoleloven. Der er mange modeller, og jeg vil gerne hermed demonstrere for hr. Halvgaard, at jeg i hvert fald ønsker at tænke nyt, men at man, specielt når man er minister, skal være helt sikker på, hvad man gør, før man springer ud i det nye.

Hermed sluttede forhandlingen.